

Ἡ ἀπρόσεκτη καὶ βιαστική προσευχή (Ἅγιος Θεοφάνης ὁ Ἐγκλειστος)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Ἅγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#) / [Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#)

Ἡ ψυχρότητα

Ἡ ΧΑΡΗ του Θεού να 'ναὶ μαζί σου!

“Ἡ προσευχή μου”, γράφεις, “εἶναι κάπως ψυχρὴ καὶ ἀδύναμη”. Ἡ ψυχρότητα καὶ ἡ ἀδυναμία δὲν βρίσκονται στὸν προσευχή, ἀλλὰ σ' ἐκεῖνον ποὺ προσεύχεται . Προσπάθησε νὰ προσεύχου ὅπως πρέπει, καὶ ἡ προσευχή θὰ πάει καλά.

Όταν ένας μαθητής γράφει απρόσεκτα , ο δάσκαλος τόν μαλώνει και τόν απειλεί με τιμωρία. Τότε συγκεντρώνεται και αρχίζει να γράφει σωστά.

Μάλωσε, λοιπόν, τόν έαυτό σου και απείλησε τόν με τή θεία τιμωρία, για να συγκεντρωθείς και ν' αρχίσεις να προσεύχεσαι σωστά. Τις ανθρώπινες υποθέσεις μας τις χειριζόμαστε εύσυνείδητα και προσεκτικά, για να μη μάς κατηγορήσουν οι άνθρωποι.

Τις υποθέσεις του Θεού, όμως, τις διεξάγουμε πρόχειρα, επειδή ο Κύριος σωπαίνει, μακροθυμεί και δίνει σ' έμάς, τὰ παιδιά Του, που τόσο έχουμε εύεργετηθεί από τήν αγαθότητά Του, τήν εύκαιρία να Τόν υπηρετήσουμε. Ω, πόσο πικρή θα είναι ή ώρα τής άπολογίας μας στο φοβερό κριτήριό Του, όταν θ' αναγκαστούμε να όμολογήσουμε τήν ένοχή μας για τήν άμέλειά μας!

Ποῦ πήγε ή προσευχή σου; Γινόταν καλά μέχρι τώρα. Τήν εύεργετική της ενέργεια τήν ένωθες ήδη στην καρδιά σου. Θα σου πῶ, λοιπόν, ποῦ πήγε. Αφοῦ προσευχήθηκες μία-δύο φορές με προσοχή και θέρμη, έλαβες τόσο γρήγορη βοήθεια από τόν άγιο Σέργιο. Νόμισες τότε ότι ή προσευχή είχε έδραιωθεί κιόλας στην καρδιά σου και ότι θα προχωρούσε καλά μόνη της πιά. Έτσι άρχισες να προσεύχεσαι απρόσεκτα και βιαστικά.

Σταμάτησες, επίσης, να φυλάγεις από τούς λογισμούς. Ο νοῦς σου παραδόθηκε στο ρεμβασμό και τήν περιπλάνηση. Αποτέλεσμα: Κάνεις προσευχή ... χωρίς να

προσεύχεσαι! Τώρα δὲν ἔχεις παρὰ ν' ἀρχίσεις πάλι τὸν ἀγώνα γιὰ τὴν οἰκείωση τῆς ἀληθινῆς προσευχῆς, ζητώντας γι' αὐτὸ καὶ τὴ βοήθεια τοῦ Κυρίου.

Ποτὲ μὴ θεωρεῖς ὡς ἐδραιωμένη καὶ ἐξασφαλισμένη ὁποιαδήποτε πνευματικὴ ἐργασία, εἰδικὰ μάλιστα τὴν προσευχή. Πάντοτε νὰ προσεύχεσαι σὰν νὰ τὸ κάνεις γιὰ πρώτη φορά. Βλέπεις, ὅ,τι γίνεται γιὰ πρώτη φορά, γίνεται μὲ τὸν πιὸ θερμὸ ζῆλο.

Φοβᾶμαι πὼς ἄρχισες νὰ κάνεις τὸν καθημερινό σου προσευχητικὸ κανόνα βιαστικὰ καὶ πρόχειρα, ἐπιδιώκοντας τὴ συντομότερη δυνατὴ ὁλοκλήρωσή του. Αὐτὸ νὰ μὴν ξαναγίνει, γιατί θλίβει ὑπερβολικὰ τὸν Κύριο.

Εἶναι καλύτερο νὰ λὲς ἓνα μέρος μόνο ἀπὸ τὶς καθορισμένες εὐχὲς τοῦ κανόνα σου μὲ φόβο Θεοῦ καὶ εὐλάβεια, παρὰ νὰ τὶς λὲς ὅλες ὅπως- ὅπως. Εἶναι καλύτερα ἀκόμα κι ἓνα μόνο "Κύριε ἐλέησον!" νὰ λὲς μέσ' ἀπὸ τὴν καρδιά σου, πεσμένη στὰ γόνατα μὲ συντριβή, παρὰ νὰ προσεύχεσαι πολὺ κι ἀπρόσεκτα.

Νὰ ἐπιπλήξεις αὐστηρὰ τὸν ἑαυτό σου γι' αὐτὴ σου τὴν ἀπροσεξία, ποὺ ἐξαιτίας τῆς ἢ προσευχῆ σου εἶναι ἄκαρπη. Ὅποιος προσεύχεται προσεκτικὰ καὶ φιλόπονα, ἀπολαμβάνει πάντα τοὺς εὐεργετικοὺς καρποὺς τῆς προσευχῆς. Ὡ, τί ἀγαθὰ στερούμαστε, ὅταν προσευχόμαστε ἀπρόσεκτα!

Πῶς συμβαίνει καὶ ποῦ ὀφείλεται ἡ βιασύνη στὴν προσευχή; Δὲν εἶναι ξεκάθαρο. Σὲ ἄλλα ἔργα ξοδεύουμε ὥρες, καὶ νομίζουμε πὼς ὁ χρόνος τρέχει. Στὴν προσευχή, ἀπεναντίας νομίζουμε πὼς ὁ χρόνος στέκεται. Δὲν ἔχουμε καλὰ καλὰ ἀρχίσει νὰ προσευχόμαστε, καὶ μᾶς φαίνεται πὼς ἔχουν περάσει ὥρες. Παρασυρόμαστε, λοιπόν, ἀπ' αὐτὴν τὴν αὐταπάτη καὶ βιαζόμαστε νὰ τελειώσουμε ὅσο μπορούμε πιὸ γρήγορα. Απὸ τέτοια προσευχὴ, ὅμως, δὲν ὑπάρχει ὠφέλεια.

Τί πρέπει νὰ γίνει τότε; Νὰ τί κάνουν μερικοί: Ὅρίζουν ἓνα χρονικὸ διάστημα γιὰ προσευχή, λ.χ. ἓνα τέταρτο, μισὴ ὥρα ἢ μία ὥρα, φροντίζοντας ὥστε, μόλις συμπληρωθεῖ ὁ προκαθορισμένος αὐτὸς χρόνος νὰ χτυπάει τὸ ρολόι.

Ὅσο, λοιπόν, προσεύχονται, δὲν νοιάζονται γιὰ τὸν ἀριθμὸ τῶν εὐχῶν ποὺ θὰ ποῦν, ἀλλὰ μόνο γιὰ τὴν ἀπερίσπαστη καὶ ἐγκάρδια κοινωνία τους μὲ τὸν Κύριο. Ἄλλοι, πάλι, κάνουν τὸ ἐξῆς: Καθορίζουν ἓνα χρόνο προσευχῆς καὶ ὑπολογίζουν πόσα κομποσχοίνια κάνουν στὴ διάρκεια αὐτοῦ τοῦ χρόνου, τραβώντας τοὺς κόπους δίχως βιασύνη.

Ἐπειτα, τὴν ὥρα τῆς προσευχῆς, κάνουν ἀργὰ καὶ προσεκτικὰ ἰσάριθμα κομποσχοίνια. Ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι ποὺ τόσο ἔχουν ἐξοικειωθεῖ μὲ τὴν προσευχή, φλογισμένοι καθὼς εἶναι ἀπὸ τὸν θεῖο ἔρωτα, ὥστε, ὅταν προσεύχονται δὲ

νιώθουν παρὰ τέρψη καὶ χαρά. Γι' αὐτὸ σπάνια κάνουν μόνο τὸν καθορισμένο προσευχητικὸ τοὺς κανόνα συνήθως τὸν διπλασιάζουν καὶ τὸν τριπλασιάζουν.

Διάλεξε τὴ μέθοδο ποὺ σὲ ἱκανοποιεῖ περισσότερο καὶ ἐφάρμοσε τὴν μὲ προθυμία , ἀκρίβεια καὶ συνέπεια. Δὲν μπορείς νὰ κάνεις πνευματικὴ προκοπὴ δίχως συγκεκριμένο κανόνα προσευχῆς. Οἱ ζηλωτὲς τῆς προσευχῆς βέβαια, δὲν ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ κανόνες.

Σοὺ ἔχω γράψει ἤδη νὰ μάθεις ἀπέξω τὶς συνήθειες καθημερινὲς προσευχῆς καὶ νὰ τὶς λὲς χωρὶς ν' ἀνοίγεις κάθε φορᾶ τὸ Προσευχητᾶρι. Ὅταν προσεύχεσαι ἀγκάλιαζε κάθε λέξη ὄχι μόνο μὲ τὴ σκέψη ἀλλὰ καὶ μὲ τὸ συναίσθημα. Κι ἂν καμιὰ φορὰ ἀπὸ κάποια λέξη ψαλμοῦ ἢ προσευχῆς ξεπηδήσουν αὐθόρμητα δικές σου ἱκεσίες, μὴν τὶς καταπνίξεις.

Ἄφησε τὲς νὰ βγοῦν ἐλεύθερα. Μὴ νοιάζεσαι γιὰ τὸ ἂν θὰ τὶς προλάβεις νὰ ὀλοκληρώσεις τὸν κύκλο τῶν καθορισμένων ψαλμῶν καὶ προσευχῶν• φτάνει νὰ ἔρθεις σὲ οὐσιαστικὴ κοινωνία μὲ τὸν Κύριο. Τί θὰ βγεῖ, ἂν πεῖς βιαστικὰ καὶ ἀπρόσεκτα ὅλες τὶς προσευχῆς; Στὴν ὥρα ποὺ διαθέτεις, πὲς μία μόνο προσευχὴ ἢ ἕναν μόνο ψαλμό, ἀλλὰ μὲ νήψη, προσοχή, εὐλάβεια καὶ κατάνυξη.

Κάποιος μοῦ ἔλεγε, ὅτι συχνά, στὸν καθορισμένο χρόνο τῆς προσευχῆς του δὲν προλαβαίνει νὰ πεῖ παρὰ μόνο τὸ «Πάτερ ἡμῶν», γιὰτί ὁ νοῦς του στέκεται μὲ νήψη σὲ κάθε λέξη τῆς Κυριακῆς Προσευχῆς. Κι ἕνας ἄλλος πάλι μοῦ ἔλεγε, ὅτι κάποτε, στὴ διάρκεια τῆς ὀρθρινῆς ἀκολουθίας, ὁ νοῦς του ἀρπάχθηκε καὶ ἡ καρδιὰ του κατανύχθηκε τόσο ἀπὸ τὰ νοήματα τοῦ 50ου Ψαλμοῦ, ὥστε δὲν μπόρεσε νὰ πεῖ τίποτ' ἄλλο.

Μάθε νὰ προσεύχεσαι κι ἐσὺ ἔτσι, καί, μὲ τὴ χάρη τοῦ Θεοῦ, σύντομα θὰ βιώσεις τὴν ἐσωτερικὴ προσευχὴ. Τότε πὰ δὲν θὰ σοῦ χρειάζονται κανόνες. Ἀγωνίσου, γιὰτί ἀλλιῶς τίποτα δὲν γίνεται. Ἄν ἀποτύχεις στὸν ἀγῶνα τῆς προσευχῆς, μὴν περιμένεις νὰ πετύχεις σὲ κανένα ἄλλο πεδίο τῆς πνευματικῆς ζωῆς. Ἡ προσευχὴ εἶναι ἡ πηγὴ καὶ ἡ ρίζα ὅλων τῶν καλῶν.

Ὁ Κύριος νὰ σ' εὐλογεῖ!

Πηγή: agiazoni.gr